

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

GRUNDLAGD AF FRITHIOF HELLBERG

IDUN

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE: JOHAN NORDLING.

Från Belgien
En diktcykel

FRÅN DET GAMLA BRÜGGE

C. D. af Wirsén

DET ÄR NU MERA sällan den
äldrige diktaren låter sin lyras en
gång så klangrika strängar ljuda. En
i fjol företagen resa till Belgien och
Holland har emellertid inspirerat honom
till nedanstående vackra cykel, som det
är Idun ett nöje att få framlägga för
offentligheten.

och Holland
För Idun af

KANALBILD FRÅN BRÜGGE

I. Ära.

KRING PROMENADER, som ha varit vallar och prydas här och hvar af brystna torn, än ryktets stolta klang från fordom skallar ur fantasiens gyllne sagohorn.

De enkla klädesvalkarne här bjödo sitt trots åt franska härars vapenskrän. Från borgerskapet allvarsfulla orden ljödo: "Här Flanderns folk är ensam suverän."

Till dessa murar, dessa vallendiken gick Indiens krydda från Venedig fram, kontor här ägde sjutton kungariken, och handeln hit på tusen kölar sam.

Att sina fria lagars arf och ära beskydda, strängt och svartsjukt Brügge stred, och hvarje flandrisk grefve måste svära från rådhusfönstret folket trohetsed.

I prakt sin like staden knappast hade, i gullbrokad på balen rådsfrun ler, och Galliens drottning vid sitt intåg sade: "Jag hundra drottningar omkring mig ser."

Nu här ej längre stått och lyx regera, ty Brügges storhet har som moln förgått. Det är ej mer som förr — men det är mera, ty det är nu ett diktens sagoslott.

Brügge.

II. Mystik.

Sinnen, hvilka söken hvila, här är eder vallfartsstad! Dagens stunder omärkt ila bland kanalers lugna rad.

Minnets milda skimmer skiner hvar på måfå går vår färd mellan rosor och ruiner i en stilla tystnadsvärld.

Klocktornsklang, som ständigt simmar här, där sorlet ej har ljud, mindre täljer tidens timmar än om evighet ger bud.

Läkeomens fé här vårdar andar som ha tärts af kval, de få ro i klostergårdar och Sankt Johans hospital.

Här sin altarflamma tänder from, jungfruligt ren mystik, och här blommar i legenden Memlings målarelyrik.

III. Minnewater.

Här visar en ane dig vägen till orten, dit länge du trätt, där kärlekens sjö är belägen och vattnet är strålande blött.

Här vaknar ditt fordom i hägen med flydda, lycksaliga år, de stiga ånyo ur vågen: Du trodde dig mist deras spår.

Här segla två svanor. O skåda, hur nära de nu följas åt! Så voren, så voren i båda, när intet än skilde er slåt.

Väl tärepilshänget här sänker i böljan sitt grönskande flor, men färg af azuren dock blänker ur skyn på "le la c de l'amour".

O själ, i ditt djup blef bevarad en kärlekens speglande damm! Den återstråle förklarad som här, en from Notre Dame!

IV. Memlings Christopher.

Den bördan kan ej vara svår, att bära ett barn på axlarna, när man är man; men detta barn är himmelrikets ära, och sådan liten börda tynga kan.

Scheveningen.

Förundrad att för hvar minut den blifver mer tung, den oskuldsfulles späda kropp, och att hans styrka honom öfvergifver, ser Memlings Christopher mot Jesus opp.

O Memling, sanning har din helgonsaga, omedelbart din pensel träffat rätt: När vi på allvar Jesusbarnet taga, det tynger nog, det annars las för lätt.

V. Afsked.

Det skymmer, och klockorna ringa, jag går till mitt bo vid St. Jacques: Sitt afsked mig tonerna bringa, jag säger till Brügge mitt tack.

I morgon till fjärran jag drager att börja den dagliga strid, men ständigt har Brügge en dager för mig af onämlig frid.

Min tanke som pilgrim skall ofta gå åter att hvila sig här, där sägnerna lockande dofta bland blommor vid "quai du rosaire".

Här bland sand och tång och dyner, här, där luften spolar allting rent, älskar mången mest de syner, hvilka ses, när västan smeker lent, men jag älskar mest, när åskmoln sluta ringen runt om Scheveningen.

Här är rikedomens själfbehag, här mynheerer hvila från pulpeter, toaletter glänsa här från Haag

i det sista modets härligheter, under prålig yta mycken tomhet göms, guldet strömmar och champagnen töms.

Spola bort ock detta, vind, som susar! Kom med frisk och väldig andedräkt! När med dan alltmera starkt du brusar, minns jag Hollands forna krigarsläkt, och när hafvet öfver stranden välftar, skymtar fram bland hundra döda hjältar Tromp, som prydde stolt sitt slagskepps mast

med ett sällsamt märke, med en kvast, till ett tecken att från hvar för-måten britt hans kanoner sopat hafvet fritt.

Sopa bort, o vind, de falska löjen, fadda tidsfördrif och fala nöjen! Af oändlig tjusning hjärtat slår, när i skummig bränning hafvet går, rymden mulnar, stormen spänner mörka vingen runt om Scheveningen.

EN VIKTIG FRÅGA, otvifvelaktigt en af dem, som förtjäna mest allvarlig eftertanke, är den som beröres i nedanstående artikel. Att vi ha århundradens synder att godt-

Värnlösas Vänner.

Ett vackert initiativ.

göra och ingrodda fördomar att rätta och kämpa mot bidrager blott att kraftigare mana alla förstående till sammanslutning i arbetet för barmhärtighet och rättvisa.

MÅNGA NYA SOCIALA företag startas till fromma för samhället och någon särskild klass af detsamma. Det finns snart icke de olyckliga eller vanlottade man inte tänkt på att åtminstone i någon mån söka hjälpa — med ett undantag: de ogifta mödrarna. Medan samhället har mycket litet — mer än sitt goda samvete — igen för hvad det lägger ner på vanföra, abnorma, brottsliga och utslitna, kunde det göra sig själf en tjänst genom att ta hand om det oftast goda medborgarmaterial, som finnes hos dessa mödrar och deras barn. Men i stället existerar, tyckes det, ett hemligt och namnlöst sällskap med medlemmar ur alla stånd och klasser, alla bildningsgrader och bägge könen, som synes mycket enigt samlad kring uppgiften att göra vägen svår och olyckan kännbarare för de kvinnor, som blifvit mödrar utanför äktenskapet. T. o. m. mödrar ur öfverklassen, som innerst ingenting hellre se än att det växer upp små underklassare samtidigt med deras egna barn att en gång laga deras mat och stendlägga deras gator, tillhöra denna förening af dem, som lägga stenar på andras bör-dor.

Till försvar för denna mycket vanliga uppfattning, att de ogifta mödrarna böra i bästa fall lämnas åt sitt öde, anföres, att man bör i sedlighetens namn göra brottets följderna så afskräckande som möjligt, och att detta att hjälpa mödrarna är detsamma som att uppmuntra dem att gå vidare på fördärfvets bana och andra "ännu ofördärfvade" att beträda den.

Detta är mycket dålig psykologi, enär, hvad de sistnämnda angår, väl de flesta unga kvinnor

inför eventualiteten att bli mödrar om de inlåta sig på en förbindelse känna sig tillitsfullt öfvertygade, att de aldrig skola behöfva anlita något annat stöd än den man de sätta sin tro till, ända till dess verkligheten upplyser dem om motsatsen, och tillvaron eller icke af något offentligt understöd ingenting betyder vid befästandet eller försvagandet af deras dygd. Vidare kunna för dem, som redan äro mödrar, skammen och nöden och tvånget att lämna från sig sitt barn aldrig vara en tuktomästare till bättring, snarare en eggelse att verkligen på trotsigt och förtvifladt allvar beträda vägen neråt. Man behöfver knappast veta mer än att många af de prostituerade kvinnorna en gång ha varit unga ogifta mödrar för att bli säkra på den saken.

Genom våra barnhem och genom barnavårdsinspektionen göres numera en del äfven hos oss för att ta vara på de små och rädda dem från att förgås under de första lefnadsåren. Men där det alltså göres något, förutsättes nästan alltid moderns skiljande från barnet såsom ett nödvändigt villkor. Tanken att ingenting kan vara modern ett starkare stöd än att själf få vårda sitt barn och känna ansvaret för detsamma är ny och har inte ännu hunnit praktiseras annat än i ytterst få fall. Att den så långsamt vinner terräng beror nog i någon mån just på oviljan att befatta sig med dessa fallna kvinnor, "det är skillnad med barnen som ingenting ondt gjort," och så blir fattigvården den enda tillflykten.

I Köpenhamn existerar en ganska stor sammanslutning: "Föreningen til hjælp for olykkeligt stillede mødre", som arbetar med den prin-

cipen, att mor och barn om möjligt böra få vara tillsammans och att kommunikationen dem emellan åtminstone bör uppehållas. I många fall har denna förening trädt hjälpsamt emellan och dess välsignelsebringande verksamhet har börjat göra sig erkänd trots det smygande klandret för "premierande af osedlighet".

Någon motsvarande institution finnes icke i Stockholm, men däremot ett litet hem, "Småbarnshemmet" vid Norrtullsgatan, där några unga mödrar med sina små mottagas. Hemmet som startades 1903 är dock alltför litet för att kunna ens tillnärmelsevis ta emot alla de mödrar, som med sina små på armen vänta utanför dess port. Ännu ett liknande hem lär dock glädjande nog snart komma att upprättas. Att nämna är vidare barnavårdsafdelningen af Fattigvårdsförbundet, hvars syfte dock hufvudsakligen är att ta hand om de oäkta barnen.

Det torde för de flesta under dessa förhållanden vara en öfverraskning att höra att ute på landsbygden, i Hallsberg, bildats en förening med namn "Värnlösas vänner", som, af dess stadgar och senaste årsberättelse att döma, just bildar en motsvarighet till den danska föreningen och klart fattar vikten af att hjälpa både mor och barn, icke blott modern indirekt genom att ta hand om barnet. Enligt första paragrafen i föreningens stadgar är dess ändamål nämligen "att efter dess tillgångar och förmåga hjälpa barn, födda af ogifta mödrar, att få behålla sin mor några månader för erhållande af modersmjölken och modersvården".

Föreningen har nu existerat och verkat i tvenne år, heter det i årsberättelsen för 1908.

PÄRMAR

till **Idun 1908** och föregående år

tillhandahållas till följande priser: Kunna erhållas i närmaste bokhand- Iduns pärmar, röda med guldtryck... 1: 50 del eller direkt från Iduns expedition, Iduns Romanbibliotek, röda eller gröna 0: 50 om rekvisition och likvid i postanvisning Iduns Hjälpreda, röda eller gröna... 0: 50 insändes.

Då den grundades bestod den endast af 7 medlemmar, men nu kan föreningen glädja sig åt att medlemsantalet vid andra årets slut uppgår till 26.

Ett efterföljansvärdt exempel på hvad godt en sådan förening kan verka är berättelsen hur föreningen genom annonsering och brevväxling lyckades skaffa modern till en af sina skyddslingar en god tjänarinneplats, dit hon fått medtaga sin lilla flicka och till denna fått eget rum. "Det torde kanske intressera en hvar att veta," skriver föreningens sekreterare fru Elsa Englund, "att husmodern, hos hvilken barnets moder är anställd, är en äldre, fint bildad dam, skriftställarinna. Hon skriver bland annat i sina bref till föreningen, att hon och hennes man äro mycket barnkära och uttrycker sin önskan, att lilla tösens första barndomstid åtminstone må lugnt och fridfullt få förflyta i deras hem. Hon uttalar också sin och sin mans glädje öfver att i någon mån kunna bidra till vår förenings sträfvan att hålla tillsammans mor och barn och därigenom alstra ansvarskänsla hos modern. Vidare ber hon styrelsen framföra till föreningsmedlemmarna sin och sin mans hälsning, att de skola söka göra sitt bästa för både mor och barn."

Föreningen har, som man kunnat vänta, blifvit utsatt för mycket förtal och klander, då många ha påstått, att osedligheten ökas genom denna förenings existens.

"Men," vi citera ånyo sekreteraren, "det torde kunna medgifvas, att fallet snarare är motsatt, ty ingen tror väl gärna, att det för dessa ogifta mödrar kan hafva varit något eftersträfvadt mål att, för den ringa hjälpens skull, som vi kunna räcka, sitta ensamma med ett litet barn — utan far till det — och ensamma bära hela ansvaret för dess framtid. Jag säger bära ansvaret, ty om modern själf får gifva modersnärning åt, fostra och vaka för sitt barn, vaknar såväl kärleken till det som ansvarskänslan; däremot om modern lämnar bort sitt späda barn och ej får vara tillsammans med det, känner hon aldrig något ansvar och kärleken till barnet försvinner — och den lilla stackaren får aldrig någon sin erfara hvarken moders- eller faderskärlek."

Vi ha så utförligt dröjt vid föreningen i Hallsberg, emedan den synes oss vara ett godt exempel, uppmanande inte minst därigenom att det visar att det icke behöfves mer än sju intresserade och upplysta människor å en ort för att starta och bära fram ett sådant företag som detta, och nog böra vi litet hvarstans — det är svårt att lägga bort sin optimism — kunna sammanleta sju rättfärdiga!

E. —ER.

Iduns kvinnostipendium.

Förslag till kandidater för nästa år.

VID IDUNS kvinnliga akademis senaste års-sammankomst beslöts att genom Idun rikta en vädjan till allmänheten att hädanefter biträda akademien vid föreslåendet af pristagare. Vi uppmana därför våra läsare att benäget inkomma med motiverade förslag till pristagare för nästa år, framhållande någon svensk kvinna som kan anses berättigad till årsstipendiet, 1,000 kronor, "för belönande eller främjande af någon förtjänstfull kvinnlig gärning."

Förslagen, som torde adresseras till akademis sekreterare, med. dr. *Karolina Widerström*, *Gamla Kungsholmsbrogatan 19 Stockholm*, böra insändas ju förr dess hellre och senast före utgången af oktober månad.

KONSTNÄRENS HUSTRU. PORTRÄTT I OLJA AF ARTHUR VON FERRARIS.

En porträttmålare.

EN UTLÄNDSK, närmare bestämdt ungersk, ryktbarhet, *Arthur von Ferraris*, utställer för närvarande en samling porträtt i Blanchs konstsalong härstädes. Hans modeller äro de bästa tänkbara, våra tysktalande suveräner med kejsar Wilhelm i spetsen, Carmen Sylva och kronprinsessan af Rumänien och slutligen mrs Evelyn Nesbit Thaw. Ferraris är den moderne porträttören i sin prydno, han gör storheterna så stora och skönheterne så sköna de kunna önska. Likväl, och det skall sägas till hans beröm, äro de granna paradporträtten icke hans bästa saker. Dessa ge icke så mycket utöfver härskarposer och teatraliska effekter, och ett porträtt sådant som det förträffliga af mr Brettauer uppväger dem alla. Äfven själfporträttet hör till de bäst individualiserade. Det är inte alltid mest inspirerande att för ordnar och titlar måla härskare och härskares kläder.

Som prof på hans på kontinenten högt uppburna konst meddela vi här ett porträtt af konstnärens intagande unga hustru.

En värd på Laura Fitinghoffs graf!

LAURA FITINGHOFF är ej mer, men hennes minne som en sällsynt ädel och varmhjärtad personlighet, en på samma gång stark och mild karaktär lefver i talrika vänners och beundrars hjärtan. Denna personlighet skymtar äfven med större eller mindre tydlighet fram i de tryckta skrifter hon efterlämnat, i synnerhet i hennes barnböcker, som torde kunna sägas utgöra en verklig skatt för vår ungdom.

Alla de som önska se det ställe, där den entusiastiska och verksamma fosterlandsvännen Laura Fitinghoff hvilat i sina fäders jord uppe på Sollesteå kyrkogård, utmärkt med en grafvärd, i hvilken man tänkt sig insatt en af konstnärshand modellerad bronsmedaljong, återgifvande den aflidnas drag, kunna insända bidrag till någon af oss undertecknade.

Stockholm den 25 februari 1909.

<i>Fru Lilly Hellström,</i>	<i>Direktör Henrik Koppel,</i>
Folkskolans barntidning.	A. B. Ljus bokförlag.
<i>Fil. dr. John Kruse,</i>	<i>Redaktör Johan Nordling,</i>
Nationalmuseum.	Iduns redaktion.
<i>Fröken Stina Qvint,</i>	<i>Grefve Georg von Rosen,</i>
Folkskolans barntidning.	Ordförande i Djurvännernas
	nya förening, Tunnelg. 23.
<i>Kammarh. Ernst af Sillén,</i>	<i>Byråchefen Nils Stedt,</i>
Storgatan 21.	Valhallavägen 35.
<i>Kapten Hugo Wikner,</i>	<i>Redaktör Karl Wählin,</i>
Valhallavägen 61.	Sturegatan 52.

Det undermedvetna.

Af Tyra Kleen.

II. Svarta porten.

NÄR GUDRUN var sex år gammal, blef hon en gång bjuden på landet till en herrgård, som hette Högberga. Hennes franska guvernant följde med. Där voro två barn, men ingen af dem passade riktigt för henne att leka med. Ty den äldste, Axel, var ett par år äldre än hon, och därför föraktade han henne. Och den andra var en liten baby, som ingenting begrep.

Mademoiselle, som skulle se efter Gudrun, tyckte om att fördjupa sig i romaner; och därför arrangerade hon så, att barnen släpptes på en solig sandgård, där inga faror funnos, och med strängt förbud för Gudrun att aflägsna sig utom dess gränser; och själf satt hon och läste i en skuggig berså, från hvilken hon kunde öfverskåda fängelseplatsen.

Snart kunde Gudrun det tillåtna området utantill, och sandhögarna intresserade henne ej mer. Men om flygelbyggningens hörn vek en sandgång, som ledde till en svart järnport i den hvita väggen. Den var alltid stängd och hade ett väldigt nyckelhål. Guvernanten satt lutad öfver sin bok; Gudrun smög sig till den mystiska dörren och brann af åtrå att veta hvad den ledde till. För hvar dag som gick växte hennes nyfikenhet, och hon kunde ej tänka på annat.

"Vet du hvad som finns innanför den svarta porten?" frågade hon Axel.

"Ja."

"Hvad då? Guld och skatter? Eller en fånge? En dödsdömd? Skall han halshuggas?" Axel skrattade och gjorde en grimas.

"Snälla Axel, säg mig det."

Han gjorde en annan grimas.

"Du skall få min spade, om du säger det."

"Haha!"

"Min djuratlas också."

Han räckte henne lång näsa och fortsatte att gräfva i sanden.

Natten därefter drömde Gudrun bara om svarta porten.

Dagen därpå hann mademoiselle knappast slå upp sin roman, förrän Gudrun började igen med Axel.

"Axel, jag bryr mig inte om någonting i världen annat än att få se hvad som finns bakom svarta dörren. Jag ger dig alla mina leksaker — allesammans, hör du — om du bara kan öppna den och släppa mig dit."

"Jag kan skaffa dig nyckeln till den, men du får öppna själf. Får jag då också ta hvad jag vill af dina saker?"

"Ja."

Axel försvann och kom tillbaka med en jättenyckel. Mademoiselle såg ej upp från sin bok. Gudrun smög sig bort från gården och nådde den svarta järnporten, som två trappsteg ledde upp till. Men nyckeln var för stor och tung för hennes händer. Och den ville ej öppna. Porten hade kanske ej öppnats på hundra år och var igenrostad. Där fanns nog ingen lefvande fånge, men kanske fullt af skallar och människoben. Hon vred af alla krafter och fingrarna gjorde förfärligt ondt. Men porten skulle gå upp. Och Gudrun rasade ursinnigt, tills hon afbröts af mademoiselles evinnerliga: "Où êtes-vous donc? Que faites-vous là?"

Gudrun blef gripen om handleden. Hon klängde sig fast med båda händerna vid låset, och det blef en förtviflad kamp, som slutade med att hon släpades tillbaka öfver gården och sattes på en bänk bredvid guvernanten.

Begär alltid

Granit-emaljerade

Giftfria och syrefasta.
Prisbilliga.

KOCKUMS KOKKÄRL

Fås på begäran öfver
allt i hela världen.

KALMAR ÅNGKVARNS A.-B:s
Hafregryn & Sundhetsmjöl

SVEA

Prisbelönta med högsta utmärkelser.

tillverkade af utsökt råvara på tidsenligaste sätt, äro nutidens förnämsta.

Finnes hos hvarje välsorterad specerihandlare i riket.

Sedan frågade hon tjänstfolket, hvad som fanns bakom svarta porten. — "Där finns ingenting alls," fick hon till svar, och det gjorde saken bara ännu mera mystisk.

Natten därefter drömde hon att Högberga var paradiset, och hon själf var både Adam och Eva. Gud kom och pekade på svarta porten och sade: "Alla dörrar och portar och grindar på Högberga få ni öppna och titta bakom så mycket ni vilja, bara denna enda får ingen öppna. Det är helvetets port."

Så kom ormen, och det var Axel, som slutade i en blå- och hvitrandig ormkropp.

"Snälla orm," bad hon, "visa mig hur det ser ut på andra sidan porten."

Ormen gaf henne nyckeln, men just som hon skulle vrida om den i låset, kom straffängeln med ett bart, huggande svärd. Den grep henne om handleden, släpade henne bort och satte henne på en bänk.

Dagen efter låg Gudrun sjuk, och sedan reste hon från Högberga utan att ha fått veta hvad som fanns bakom svarta porten.

Många år efteråt återsåg Gudrun Högberga. Då hade hon längesen glömt bort svarta porten. Hon hade hunnit glömma så mycket och bland annat det att vara nyfiken. Det fanns ingenting mer i världen, som hon önskade finna nyckeln till. Hon skulle t. o. m. ha gifvit mycket för något, som ännu kunnat göra henne nyfiken.

När hon blef bjuden till Högberga, förvånades hon själf öfver med hvilken glädje hon antog det. Hon kunde ej förstå, hvad det var som inspi erade henne sådan särskild lust att resa dit.

Axel hade förvandlats till en stor lång löjtnant med artigt sätt.

"Har fru X. lust att gå en promenad i parken?" frågade han Gudrun efter middagen.

"Gärna." Men utan att veta hvarför följde hon i stället sandgången om flygelhörnet och kom till svarta järnporten. Då först dök minnet af den upp igen, och det blef henne klart hvad det var som lockat henne så till Högberga. Hon hade en gång rest därifrån med en uppfyllnad önskan, en fråga, som aldrig fått något svar.

"Kommer fru X ännu ihåg den," sade Axel skrattande. "Hvad jag var retsam emot er då."

"Nu kanske löjtnanten utan krångel förråder hemligheten hvad som finns där bakom?"

"Där finns ingenting alls annat än solida väggen. För 50 år se'n eller så ledde den till vinkällarn; men så murades den passagen igen och dörren fick bli kvar som blinddörr. Det existerar ingen nyckel till den."

"Men jag minns, att löjtnanten gaf mig en nyckel till den och jag försökte öppna."

"Det var nyckeln till nuvarande vinkällarn, som jag gaf fru X. Den gick ju inte heller till låset. Jag lurade af er allt hvad ni ägde, fastän jag visste att det var en blinddörr."

"Och därtill blef jag också liggande sjuk en hel dag af bara nyfikenhet. Jag blef visst aldrig riktigt botad då, ty frågan har legat kvar hos mig och väntat på sitt svar ända till nu, fastän jag ej vetat af den."

Likadant har det gått mig med allting i lifvet; det har varit idel blinddörrar: men ändå blir man aldrig färdig med det, förrän man förvissat sig därom."

Lisa är konsekvent.

NEDANSTÄENDE INLÄGG i diskussionen om "Olles bekymmer" åtföljdes af följande rader från författaren: "Då i dessa dagar uttalanden om Olles bekymmer hagla ned öfver er i mängd, vill jag endast vördsamt anhålla, att ni icke kastar närslu'na bidrag i papperskorgen, innan ni läst det. Jag tror mig nämligen ha pekat på företeelens innersta orsak." *Må nu våra läsare själfva döma!*

DET SYNES mig, som om fru Lisa blifvit orättvist bedömd. Man glömmar, att hon och alla hennes meningsfränder äro barn af sin tid och ha århundradens traditioner att stödja sig på. De äro sådana som de blifvit danade. På sätt och vis har Lisa min högtaktning, därför att hon är konsekvent, hon lefver efter de lärdomar hon fått.

Innan vi döma Lisa och konsorter, böra vi komma ihåg, att ända från medeltiden har i alla kristna länder predikats, att kroppen och hvad därmed står i samband är af ondo. Man har delat upp människan i själ och kropp. Själen var ursprungligen det rena och goda, kroppen däremot roten och upphovet till allt ondt, ja, man har till och med ansett, att den härstammade direkt från djäfvulen. Under århundraden, säger jag, hafva dessa läror förkunnats från kateder och predikstol. Låt vara, att de i våra dagar i allmänhet icke förkunnas i samma krassa form, så finns dock andemeningen kvar. Ännu i dag får skolungdomen under vissa lektioner insupa ett djupt förakt för det kroppsliga, det "djuriska" hos människan, som det då kallas. Den får under samma lektioner lära sig vissa fula slagord om kroppen och dess funktioner.

Är det underligt att Lisa och konsorter under sådana omständigheter vanvårda sina kroppar? Motsatsen vore underligare. Man kan nämligen omöjligen med verkligt intresse vårda, hvad man lärt sig förakta.

Kan man begära det allra ringaste intresse för kroppslig kultur i en tidsålder, då hvarje del af kroppen anses skamlig utom ansikte och händer?

Jag känner en skol flicka, som var tidigare utvecklad än sina kamrater, och som vid flere tillfällen kom gråtande hem till sin mor. Hon hade blifvit förhånad af kamraterna för sin "figur". Någon läsare säger måhända, att detta ej hör till det föreliggande ämnet. För visso gör det det. Det visar bättre än mycket annat den uppfattning om kroppen, som ofta är rådande i våra skolor.

Till hjälp och ledning för dem, som tänka ingå äktenskap, förkunnas ännu officiellt, att kärleken indelas i två olika arter: den själsliga (den s. k. "rena kärleken") och den kroppsliga. Den förra arten rekommenderas till det bästa, men den senare fördömes på det skarpaste. Märk väl: *officiellt*, ty det är ju möjligt, att de båda kontrahenternas *privata* mening rätt snart kommer att avvika från den officiella. Detta är medeltiden i det tjugonde århundradet.

Kan man då förtänka Lisa, som tycks vara karaktärsfast och konsekvent, om hon håller så mycket på sin värdighet, att hon icke anser sig böra medels tjusningskraften af en ren kropp "spela på sin mans lägre instinkter"?

På ett fridfullt torg i Stockholm uppe på Söders höjder stå den täcka Snöklockan och den kraftige Tor. Finns det någon, som tror, att de skulle ha fått stå där under det religiösa raseriets klang- och jubeldagar vid midten af förra århundradet? Nå, detta raseri lade sig, och man får numera ostörd njuta fägringen hos Snöklockan och Tor. Samtidigt med att den religiösa lifaktigheten minskades, ökades intresset för kroppens vård. Är detta blott en tillfällighet? Eller stå icke snarare dessa omständigheter i något orsakförhållande till hvarandra?

UPPRIKTIG.

* * *

Våra järnvägsmäns belevnhet.

JAG STUDERAR med intresse "Idun" och speciellt "Elsa Törnes" spalt, men då hon förklarar, att "Statens och det allmännas tjänstemän och betjante ha hos oss aldrig utmärkt sig för ett urbant väsen, utan alltid älskat att rida höga hästar gent emot allmänheten," måste jag kalla det en allt för stark svartmålning. Äro icke dessa "alltid" och "aldrig" väl starka? För någon tid sedan läste jag en reseskildring från en framstående utländning, hvilken sade aldeles motsatsen till Elsa Törne beträffande konduktörerna i Sverige och påpekade att s. k. handtryckning är aldeles nödvändig i utlandet å många banor, men vid försök här alltid artigt och bestämt afvisades. Då de flesta af våra konduktörer såväl bland landsmän som bland utländningar haft och fortfarande ha rykte att vara verkliga gentleman, verkar nog "Elsa Törnes" kritik en smula obefogad. Troligen har hon sig föga bekant allt hvad en dylik har att sköta. Om tåget är fullt af folk, måste likväl han söka samla in alla biljetter innan nästa station, där kanske någon af de resande afstiger. Han är ansvarig att ingen färdas på ogiltigt biljett och måste kontrollera att ingen saknar biljett. Då tåget med stor hastighet närmar sig målet, är alltså icke tid att vara tillmötesgående och artig, om någon händelsevis skulle önska taga hans speciella uppmärksamhet i anspråk. I ett hörn sitter kanske en blind, som han måste ledsaga ut. I ett annat en sjuk, som måste bäras ut. I ett tredje soffer en herre eller dam och den skall väckas. Samtidigt skall han meddela upplysning om tågombyen och övergångsstationer och besvara hundratal, ofta onödiga, förfrågningar om likt och olikt. Vidare skall han föra rapport om tågets gång, upptaga ankomst och afgångstid för hvarje station, som passeras, och i öfrigt allt som händer ombord på tåget. Den ena minuten skall han kasta ut några rusiga bråkiga individer, som ofredat medresande och måste med våld aflägnas vid första station. Den andra minuten skall han stå leende och artig i en I klass kupé och begära att få granska biljetterna. Öfver alla hans åtgärder och handlingar står såväl befälets som allmänhetens kritik. Vore det icke skäl se saken ur flera synpunkter och sedan döma om speciellt våra konduktörer äro så svaga och vanlottade i nationella dygder?

Nå, sedan kommer turen till stationspersonalen! Nåja! Den kritiken har jag för min del väntat många gånger och nu kommer den! Jag sitter t. ex. 15 minuter före ett ankommande tåg strängt sysselsatt för att hinna få alla handlingar klara, som skola med tåget. Det är så att alla vagnar samt frakt- och ilgodskolli skola åtföljas af listor och handlingar till adresstationen. Under tiden som jag arbetar med papperen, skall jag samtidigt lyssna till en, kanske två eller tre telefonapparater, samtidigt räkna och skriva och sälja biljetter. I sista stund kommer någon in eller åt luckan, jag kan t. ex. sitta långt från telegrafapparaten och afläsa ett telegram samtidigt, som jag till synes endast skriver. Då kan jag naturligtvis hvarken besvara någon hälsning eller taga del af den besökandes ärende, utan måste helt enkelt lämna den att vänta under tiden. Ofta kan då personen aflägsna sig, säkert med det ödmömet om min person: "Hvilken oberstad herre, som icke ägnar mig den minsta uppmärksamhet" eller något i stil med Elsa Törnes uppfattning. Detta har jag tänkt många gånger, och nu får jag en bekräftelse. Det är helt enkelt omöjligt att vid *alla* tillfällen vara artig och tillmötesgående. Kanske den unge mannen, som Elsa Törne frågade efter portföljen, stuttit hela natten vid telegrafens och icke alls visste reda på inlämnade kvarglömda resgods. Kunde därför gärna vara sömning och trög för tillfället. Men alldenstund han endast sneglade med ett öga, tror jag det andra följde telegrafremsan eller sifferraden i en bok och följaktligen måste läsa eller räkna raden ut. Det var icke säkert, att han kunde gå från allt och *genast* hämta portföljen. Han behöfde kanske också veta, hvem han utlämnade den till.

Härmed några synpunkter, som torde gälla som ursäkt, hvarför våra tjänstemän ofta i allmänhetens ögon sakna nationella dygder.

EN STATIONSFÖRESTÄNDARE.

* * *

Handslöjden i hemmen.

ÄRADE LÄSARINNOR! Nedanstående är icke tillkommet i syfte att misskreditera handslöjden i hemmen, af hvad namn och beskaffenhet den må vara, men en erinran kan vara på sin plats, när kritiken går ut öfver dess missförhållanden. Det är i första hand till de unga fruarna inom tjänstemanna- och den borgerliga medelklassen jag vänder mig, där hvarest inkomsterna äro relativt små och pretentionerna rätt

LÄS!

Några äldre årgångar realiserats till betydligt nedsatta priser och erbjudas för dem, som förut ej äga desamma, en billig, omväxlande och lärorik lektyr. Mot insändande af nedannämnda belopp till *Expeditionen af Idun, Stockholm*, erhålles inom Sverige *portoifritt*:

Idun 1892	2: —	Idun 1906 (utan julnummer, nr 25 o. 52 felar) ..	5: 50
Idun 1893 (nr 1 felas)	2: —	Idun 1907 (med julnumret)	6: —
Idun 1895 (utan julnummer)	2: —	Iduns julnummer 1894	0: 20
Idun 1902 (med julnumret)	4: —	Iduns julnummer 1898	0: 20
Idun 1903 (med julnumret)	4: 50	Iduns julnummer 1905	0: 50
Idun 1904 (med julnumret)	5: 50	Barngarderoben 1905, komplett	2: —
Idun 1905 (med julnumret, nr 28 felas)	5: —	Barngarderoben 1908, nr 4 o. 5 felar	2: —

LÄS!

stora. Den unga eller medelålders frun har naturligtvis sitt "handarbete", som enligt termen skall utfylla de s. k. lediga stunderna. Handarbetet består nu i regeln af broderi på siden eller linné, afsedt för bordlöpare och borddukar eller gobelänger och väggbonader. Därom är nu ingenting annat än godt att säga för dem, som hafva tid och råd att ägna sig däråt, ty ett hems trefnad och prägel äro i många fall beroende på dessa småsaker, som sätta en individuell karaktär på det hela.

Men låt oss nu se, om värdet häraf motsvarar den möda och tid, som ha åtgått för dess förfärdigande. Att göra det bästa möjliga af vårt lif och den korta tid vi hafva till vårt förfogande, det är eller borde vara vår tids lösen. Men om vi för en god saks skull offrat en dyrbar tid, som kunnat användas oändligt mera till nytta och gagn för både oss själfva och andra, då är äfven vårt lif delvis förfeladt. Hemmets ekonomi, barnens vård och uppfostran hvilat till största delen på husmodern. Har hon med klokhet, sparsamhet och omtanke ägnat sig däråt, så inbesparas många onödiga utgifter. En oberoende ställning, lycka och trefnad i hemmet bli dess välförtjänta lön.

I motsatt fall, om husmodern anser under sin värdighet att syssla med annat än s. k. fint arbete och öfverlämnar åt en slarfvig tjänstflicka att utföra snart sagdt allt i hemmet mindre tilltalande sådant, hvad blir då följden?

Resultatet låter ej länge vänta på sig, helt säkert förr eller senare visa sig följderna i en undergräfd ekonomi, beroende och creditsystem, som familjeförsörjarens ökade ansträngningar till högre inkomster på många år ej räcka till att afhjälpa. Frun beklagar sig och förstår ej orsaken, "vi lever ju så enkelt och sparsamt", "jag är alltid slitig, aldrig sysslolös". Men i regeln uppvaknar hon ej till insikt om, att det hade kunnat vara annorlunda, om hon till större nytta användt den tid, som offrats på broderi och finare handömnad.

Jag vill naturligtvis ej ensidigt påstå, att detta ensamt är orsaken till att så många familjer ha så svårt för att få debet och kredit att gå ihop, men att detta är en af de största och mest bidragande orsakerna är min lifliga öfvertygelse, ty att påstå att det snarare är en missriktad uppfostran, som är dess orsak, vore det samma som att påstå, att all vår kvinnliga uppfostran är alldeles på tok och uppfyller ej sitt ändamål i uppgiften att utbilda den kvinnliga ungdomen för hvad som senare blir dess verkliga uppgift.

Men låtom oss återgå till hvad jag här ville hafva sagdt. Ty den, som närmare vill tänka öfver saken och lägga märke till hvilken otrolig möda och tid, som offras på omnämnda handarbeten, mest i de hem hvarom frågan gäller, skall helt säkert gifva mig rätt i mitt påstående, äfven att det sker på bekostnad af betydligt viktigare uppgifter. Och hvad värden hafva nu dessa handarbeten för hemmen eller låt oss säga som nationell vinst? I de flesta fall föga eller ingen. Den ursprungliga goda teckningen i mönstret är i regeln förfuskad, arbetet illa utfördt och färgerna bisarra och illa valda, och arbetena blifva snart i de trångbodda hemmen ej annat än värdelös lump à två öre kilo.

Omdömet är kanske hårdt, men ej utan sina skäl, och afsikten har endast varit att rikta uppmärksamheten på, att en värdelös förlorad tid är stöld från en själf, att samma tid, använd för bättre ändamål, har större nytta och glädje med sig, och då hoppas jag att dessa ord ej blifvit sagda utan nytta.

— X —

"Stockholmskan".

Vår pristäfling för svenska konstnärer.

VI ERINRA ännu en gång om vår intressanta pristäfling angående en framställning i bild af den moderna stockholmskan, för hvilken täfling vi utfäst tre pris om respektive fem hundra, tre hundra och två hundra kronor. Prisdömaren äro hrr Carl Larsson och Carl G. Laurin. Det intresse täflingen redan rönt från hrr konstnärers sida visar till fullo, att idén slagit an. Med dessa rader vilja vi nu nå fram till dem, som ännu ej beslutat sig för att deltaga, och bedja vi få påpeka, att täflingstiden utgår den 1 april.

IDUNS OPERA-PRISTÄFLING.

NY INBJUDNING.

TÄFLINGSTIDEN UTSTRÄCKT YTTERLIGARE TVÅ ÅR.

DÅ TIDNINGEN IDUN för tre år sedan utlyste en opera-pristäfling i syfte att tillföra vår ej alltför rika nationella operakonst nya värden, fanns ingen anledning att miss-trösta om ett gynnsamt resultat. Priset, 6,000 kronor, var efter svenska förhållanden afsevärdt, och ett varmt intresse för saken inom våra musikaliska kretsar tycktes också efter allt att döma stödja idén.

Efter täflingstidens utgång ha nu undertecknade prisdomare granskat de inkomna manuskripten, men tyvärr har intet af desamma befunnits vara af den beskaffenhet att pris — vare sig helt eller deladt — kunnat tillerkännas någon af de täflande. Dels ha några af de inlämnade verken icke varit genomkomponerade operor, dels ha de stått åtskilligt under till och med den konstnärliga genomsnittsnivån och dels slutligen har komponist vid inlämnandet ej uppfyllt de föreskrifna anonymitetsvillkoren.

På grund häraf ha vi prisdomare, i samråd med tidningens redaktion, beslutit en ytterligare utsträckning af täflingstiden, allra helst som framställning härom redan gjorts från några håll af komponister, som velat täfla, men ej hunnit få sina arbeten färdiga inom föreskrifven tid.

Tidningen Idun får alltså härmed inbjuda svenska komponister till fortsatt täflan om ett svenskt operaverk enligt nedanstående täflingsprogram, och torde de inom den förra täflingsperioden inlämnade manuskripten afhämtas å tidningens redaktion senast den 1 nästinstundande april.

Svårigheten för våra tondiktare att fullfölja sina högt syftande konstnärliga intentioner med någon utsikt till skälig ekonomisk vinst har alltid utgjort det svenska musikerlivets skuggsida. För att i någon mån kunna jämna vägen för en eller annan dugande kraft bland våra skapande musici och på samma gång tillföra vår operadiktning ett värdefullt verk, har Idun utfäst ett pris å

SEX TUSEN (6,000) KRONOR FÖR EN SVENSK HELAFTONSOPERA,

helst med nationellt ämne, hvarvid afses, att 1,000 kr. skola tillkomma librettoförfattaren, de öfriga 5,000 kr. kompositören. Förenar en och samma person båda dessa egenskaper, tillfaller honom naturligtvis också det sammanlagda priset. Framgår ur denna täfling något verk, som af prisdomarne anses förtjänt att be-

lönas med hela det utfästa beloppet, äger tidningen Idun rätt att i första hand publicera dess libretto eller delar däraf för sin läsekrets, hvarjämte kompositören är skyldig att till tidningens förfogande ställa ett lämpligt pianoarrangement. Efter träffadt aftal med ifrågakommande operadirektion förbehåller Idun sig ytterligare bruttoinkomsten af ett första sceniskt framförande, hvilken oafkortad skall tillfalla den stipendiefond, som vi ha för afsikt att grunda till tryggande af de penningmedel Iduns Kvinnoakademi årligen äger att utdela åt någon förtjänstfull kvinnlig gärning. Till prisdomare för denna fortsatta täfling ha vi glädjen att alltjämt kunna påräkna de båda på det musikaliska området framstående fackmännen

HRR KAPELLMÄSTARE TOR AULIN OCH ARMAS JÄRNEFELT,

hvilka godhetsfullt åtagit sig att bistå oss vid de insända verkens bedömande.

De täflande erinras om att täflingskrift skall, för att kunna ifrågakomma vid bedömningen, vara för offentligheten okänd — får alltså icke förut föreligga tryckt eller ha erbjudits någon scen till uppförande —, vidare skall verket vara helt genomkomponerat och får således icke bestå af lösa sångnummer med taldialog emellan samt inlämnandet ske under iakttagande af fullständig anonymitet.

Skulle prisdomarne anse, att intet af de föreliggande musikverken är af nog betydande egenskaper att kunna tillerkännas det fulla priset, äger redaktionen rätt att — efter förslag af hrr prisdomare — belöna någon däraf förtjänt täflande med en större eller mindre del af beloppet, och tillfaller härvid återstoden af de utfästa 6,000 kr. ofvannämnda stipendiefond. Äfven i sådant fall förbehåller sig dock tidningen att i första hand få publicera lämpligt libretto- och klaverutdrag.

Kan intet som helst pris utdelas, går hela beloppet till stipendiefonden.

Manuskript till denna täflan torde insändas till Iduns redaktion, Stockholm, med påskrift: "Iduns operatäfling", senast den 15 maj 1911, och till manuskriptet fogas kompositörens och librettoförfattarens förseglade namnsedlar, hvilka brytas endast i fall af verkets prisbelöning. Täflingens resultat kommer sedan att meddelas snarast möjligt eller senast inom utgången af år 1911.

Stockholm i februari 1909.

TOR AULIN.

ARMAS JÄRNEFELT.

JOHAN NORDLING,
för redaktionen af Idun.

LUZERN

o Förnäm vistelseort under sommaren. o
G:D HOTEL NATIONAL

Härligaste läge vid Vierwaldstättersjön.
Rum från 4 kr. • Ill. prospekt gratis.
Telegramadress: "National".

Stockholm i sol och månsten

Två konstnärers nya taflor.

HVEM KUNDE tro att det forna norska ministerhotellet före sitt försvinnande skulle ge rum åt ett par svenska konstnärer — två glada artist-själar — hvilka nu dag ut och dag in måla den stockholmsvy, som i oförläpelig skönhet kan fångas från hotellets fönster.

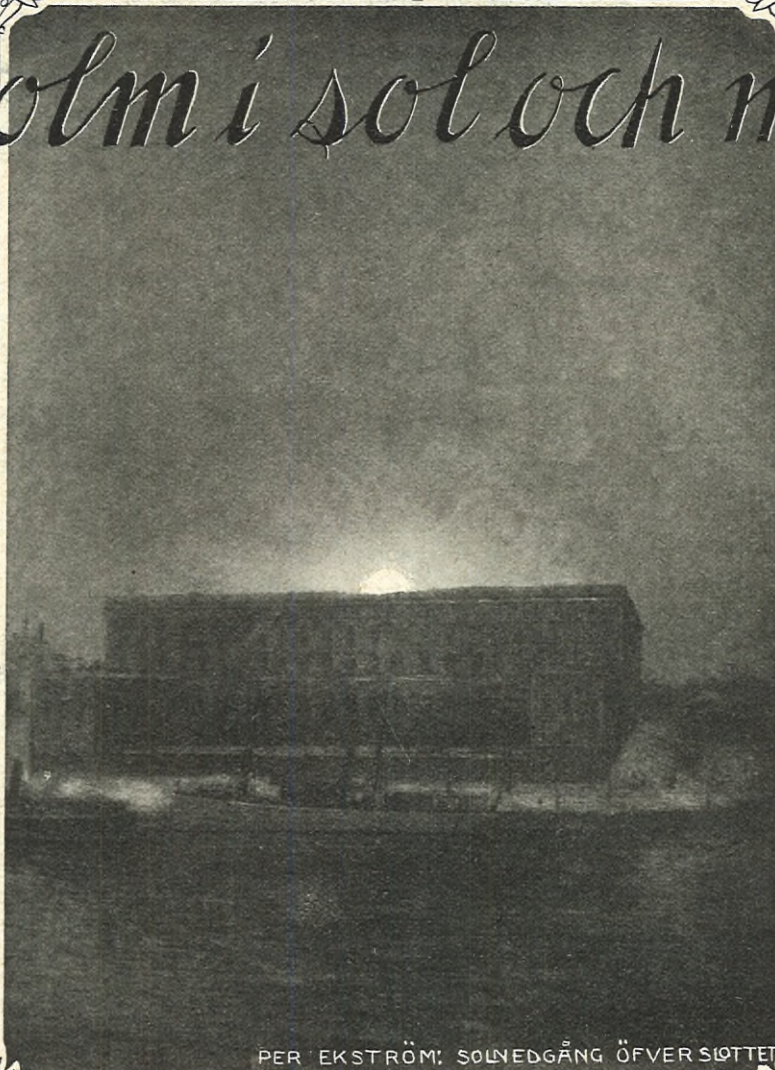
Det är ölandsmålaren Per Ekström och marinmålaren Arvid Johansson, som nu residera tre trappor upp i det eljes öfvergifna huset. Där ha de hyrt en stor sal och slagit upp sina målargrejor, och hvarje dag mellan soluppgången och skymningen måla de af alla krafter, konsumera en hel hop färgtuber, oljelaskor och penslar på att trolla fram slottet, strömmen och söders profil i sol eller månbelysning.

rers nya taflor.

Då vi härom dagen kommo dit upp på en visit, stod Per Ekström i grå sommaröfverrock, sportmössa och halmskor framme vid ett af fönstren och målade en solnedgång öfver slottet. Längre in i rummet fäktade Arvid Johansson framför en duk, som återgaf strömmen med en mångata, hvilken stötte emot södra bergen, medan skeppsbrolyktor, slupar och färjor fyllde luften med ljuslagor och vältrande rökskyar.

— Hvad tycks om ateljén? säger marinmålaren och pressar en tub med ultramarinblått ända in till mörgen. Fiffigt påhittadt att stå och måla Stockholm häruppiifrån.

— Men nu är det alldeles för mycket sol, suckar solmålaren vid fönstret.

PER EKSTRÖM: SOLNEDGÅNG ÖFVER SLOTTET

PER EKSTRÖM

ARVID JOHANSSON

— Och i går var det för litet, svarar hans kamrat. När blir 'en målare nöjd förresten. Sucka inte nu, Pelle, utan tag ihop med din snöyra, medan du väntar att solen går och lägger sig.

Snöyran var en kvällsstämning, där slottet och riksdaghuset profilerade sig mot en tung februarihimmel, medan strömmen prickades af simmande isstycken. Nu skulle den hvirflande snön svepa om knutarne på slott och parlament, men häri låg f. n.

svårigheten, ty barometern visade alltjämt vackert väder och en snöyra måste anskaffas, för att taflan skulle bli färdig.

Emellertid pågick arbetet med full fart, målarglädjen svek icke, och då vi lämnade den unika ateljén hade vi fixerat ydstående bilder därifrån, som det kanske kan intressera våra läsare att se.

ARVID JOHANSSON: MÅNSTEN ÖFVER STRÖMMEN

PER EKSTRÖM: VINTERSKYMNING

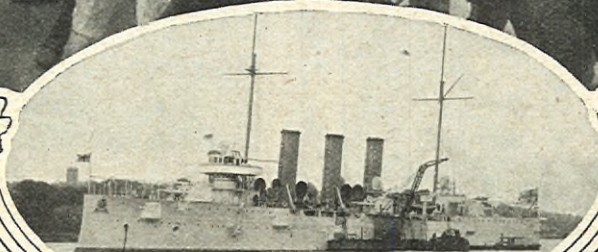
När Fylgia passerade linjen

NEPTUN INVIGER FYLGIA.

ASTRONOMEN FÖREDRAGER OM NEPTUNI-FOLKET.

af de dramatiska ögonblick, då pansarkryssaren passerade linjen. De inryckta verserna och talen meddelas såsom synnerligen betecknande för sjöfolkets diktningssätt.

FRÅN EN officer å pansarkryssaren Fylgia, hvilken f. n. är stadd på en expedition i fjärran farvatten, ha vi mottagit efterföljande illustrerade skildring

GAMMAL GOD sjömannased fordrar att å hvarje fartyg, som "passerar linjen", d. v. s. ekvatorn, skall Neptun göra sitt besök. Härvid utföres en mängd ceremonier efter gamla häfdvunna regler, bland hvilka den s. k. "sotningen" med den därefter följande tvagningen äro de förnämsta och som alla måste undergå första gången de passera "linjen". Äfven fartyget får sin särskilda invigningsförsta gången det öfverskrider gränsen mellan norra och södra halfklotet. Som Fylgia under nu pågående expedition för första gången skulle öfverskrida ekvatorn, gjordes storartade förberedelser för denna viktiga händelse. Redan i Karlskrona började förberedelserna. Allt efter som vi närmade oss den "osynliga linjen" gjordes förfrågningar hos den allvetande navigeringsofficeren om hvilken dag passagen skulle ske. Det fixerades att fredagen den 4 december kl. 2 e. m. skulle Fylgia öfverskrida gränsen till Neptuni farvatten.

Strax efter exercisens slut på torsdags e. m. visade sig plötsligt en fantastisk figur, som klättrade öfver relingen förut. Han var iklädd trikåer med långa röda skor, svans och röd mössa. Öfver axeln hängde en korkad butelj. Under besättningens jubel antrade han så upp på kommandobryggan och framförde sitt ärende till vakthafvande officeren.

"Jag sändebud hos Neptun är och audiens hos eder chef begär."

Det var "Löpar-Nisse", sänd af havets gud att bebåda Neptuni besök samt öfverenskomma med chefen om tiden för detsamma. Sedan "Löpar-Nisse" anmälts för chefen, framfördes följande hälsning:

"Från havets botten jag anländer med hälsning, som Neptun sänder, om han välkommen är ombord på skeppet ifrån högan Nord. Omätligt stort är Neptuns rike, på jorden finnes ej dess like. Hans drottning skön är som en ängel, liksom en lilja på sin stängel, och kärlek till en hvar de har, prinsessor ha de ock ett par, de komma skall med Neptun hit tillsammans med hans stora svit. Den skall se till "hvar man sker rätt" på gammalt ärligt sjömannasätt, de klippa, raka, sjuka bota, eller hvad man kallar "sota", och sedan lycka med sig har Fylgia i alla dar. Svaret jag nu väntar här, om Neptun hit välkommen är."

Härefter sönderslogs flaskan och Neptuns telegram framlämnades. Chefen önskade nu Neptun och hans

svit välkomna dagen därpå, och med detta besked försvann åter "Löpar-Nisse".

När Neptun sedan anlände, hälsade han Fylgia i följande ordalag:

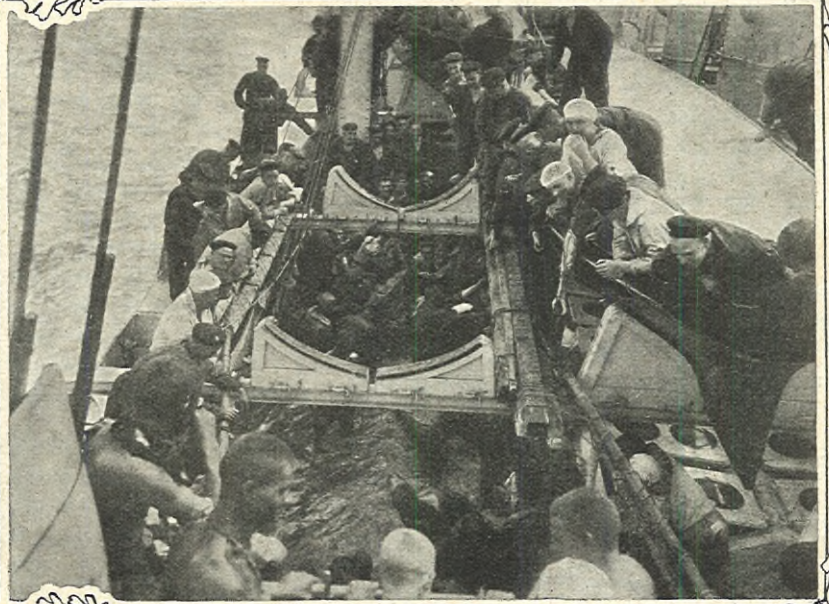
"Sveriges Fylgia med sin rena svenska tretungade flagga, utsänd af landets fader för att första gången vistas uti mitt farvatten. Jag gifver dig lof att öfvergå linjen med skyldighet att hvar och en som ej denna väg förut befarit får ställa sig till efterträttelse mina gifna lagar och författningar, för att kunna komma vidare å andra sidan."

Sedan alla ceremonier vid linjens passerande vederbörligen voro genomgångna, bjöd Neptun afsked i följande ordalag:

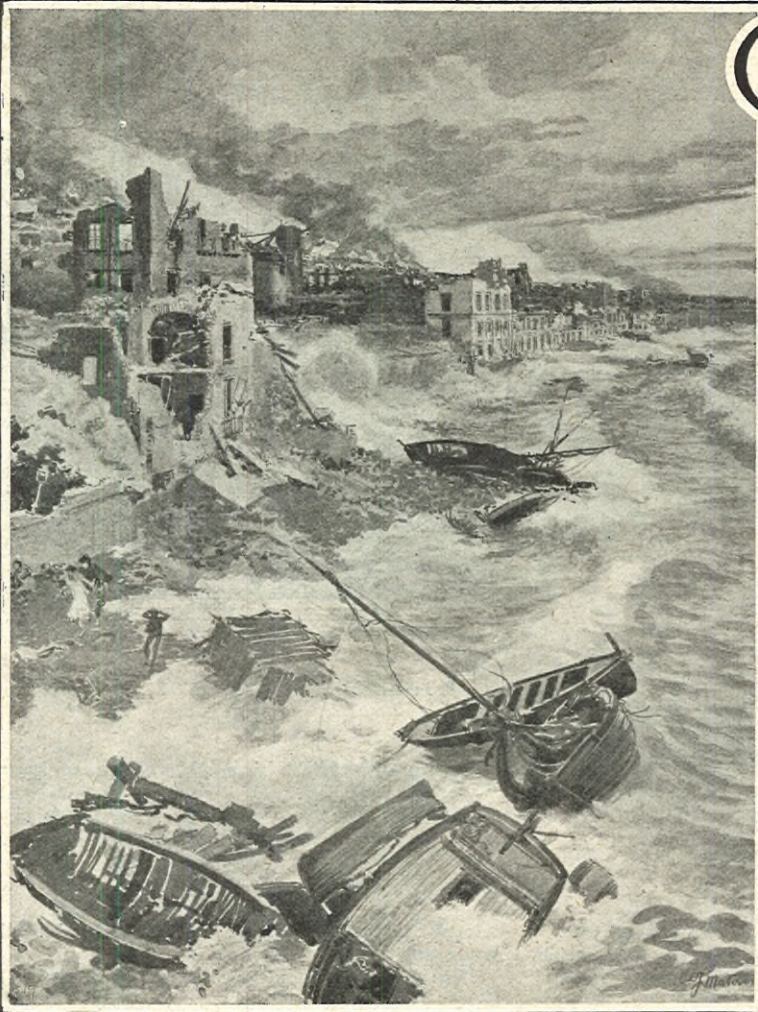
Nu få vi tacka för vårt besök, för mig har det varit stor glädje och gamman, för eder det dock har varit ett stök, men tänk, ni äro nu upptagna alla så väl i Neptuns register och kan nu med skäl för sjöfolk er kalla, ty nu ni stått provfet, och hoppas jag nu att ni sköter er väl. Adjö, mina söner, nu jag säger farväl och drar med mitt tåg tillbaka samt önskar att eder resa går väl. — x. —

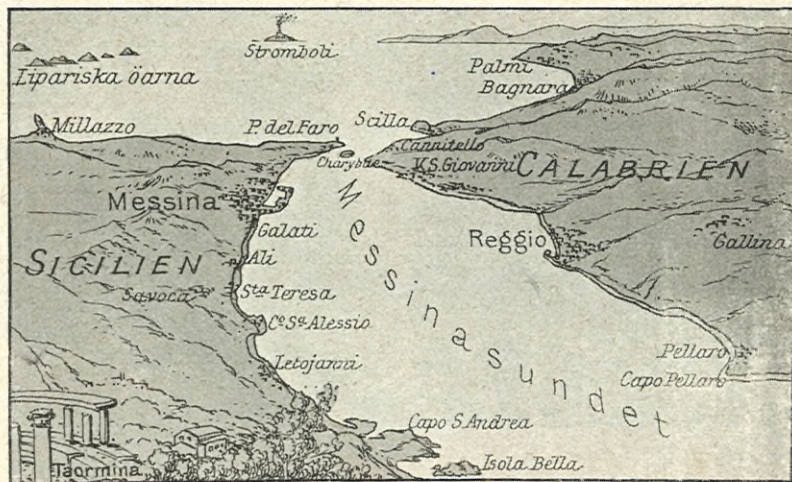
NEPTUN OMGIFVEN AF SITT HOF. I FÖRGRUNDEN LÖPARNISSE MELLAN PRINSESSORNA.

DET AF EN PRESSENING BILDADE BÅDKARET. I FÖRGRUNDEN ETT OFFER, KLART ATT STÖRTAS NED.

Som agnar
för vinden.

Messina efter katastrofen

DEN OERHÖRDA NATURKATASTROF, som under det gångna årets sista dagar upprörde all världen, då Siciliens hufvudstad Messina jämte ett stort antal mindre städer och byar på den vulkaniska ön och Italiens sydligaste fastland inom några timmar förvandlades från blomstrande samhällen till ruinhöjda skådeplatser för det gränslösaste mänskliga lidande, har ännu icke upphört att sätta våra hjärtan i skälning. Bland de hjälpeexpeditioner, som omedelbart efter olyckan utrustades, stod en under ledning af den framstående läkaren professor Castellino, och till skaran af frivilliga sjuksköterskor och barmhärtighetssystrar, som gäfvos sig under hans befäl, anslöt sig äfven en ung svenska, den bekanta, sedan flere år i Italien bosatta författarinnan fröken Astrid Ahnfelt. Hvad hon under dessa veckor af offervillig kärleksverksamhet midt i alla döders och farsors krets erfor och upplefde har hon med ögonvittnets vederhäftighet och den drifna stilistens medryckande förmåga gifvit en lätt romantiserad, men dock fullt verklighetstrogen form i den mörkliga skildring från jordbäfningsdistriktet, vi här nedan börja införa och som är ämnad att förtälja under de närmaste månaderna. Våra läsare

FÖRSTA KAPITLET.

Den långa natten.

LUCILLA ÄLSKADE sin fars halvbröder. Hon visste att det var mycket orätt, eftersom Fulvio redan var gift. Men hon hade nu en gång gifvit honom sitt hjärta, och den saken stod inte till att ändra.

Hvad hjälpte det, att hon icke mera skulle få återse Fulvio? Han var hos henne ändå, fast i osynlig måtto. När hon stod på sin balkong och såg ut öfver det solbelysta sundet, tyckte hon sig känna hans arm om sin skuldra, och hon hviskade in i den tomma rymden tusende ömma, lyckliga ord. När hon någon månljus afton vandrade omkring bland orangeträden i trädgården var det icke modern, men den hennes hjärta älskade, som gick bredvid henne. I allt hvad hon tänkte, drömde och kände var han med.

Det hade börjat för omkring ett år tillbaka.

Fulvio var en berömd målare, som alltsedan sin tidigaste ungdom varit bosatt i Rom. Men en dag fick han beställning på några större målningar till festsalen i ett palats, som nyligen blifvit uppfördt i hans födelsestad Messina.

Lucilla hade endast en gång som barn träffat honom helt flyktigt.

Han var nu en man på omkring fyrtiofem år, men ännu syntes icke en silfverstrimma i hans mörka, vågiga hår, blicken var en elds-låga, gestalten smärt och spänstig.

Påskdagen, dagen då alla bundna klockor åter lösas, hur de ringa och sjunga öfver det spegelklara havets yta!

Messinas klockor ringa och sjunga för San Giovanni, San Giovanni för Messina. Där ute

öfver det stilla vattnet mötas tonerna i en jublande hymn till lifvets och vårens återuppståndelse.

Den dagen var det stor fest i Lucillas hem. Lucilla bar en dräkt af guldfärgadt silke, som ypperligt framhådde hennes mörka skönhet.

— När man en högtidsdag kommer in i en moské, finner man där gaseller och antiloper, sade Fulvio, i det han tryckte sin unga släktings hand.

— Jag har alltid längtat efter att få se Orienten, svarade Lucilla och såg framför sig med en drömmande min.

— Du liknar själf en Orientens blomma med dina orientalistiskt skurna ögon och yppiga lockar. Vill du låta mig måla dig som österländska? Jag skall då till ersättning berätta dig allt jag vet om underlandet.

Hvarje seans blef för Lucilla en högtidsstund, gaf färg, glans och skönhet åt dygnets öfriga timmar.

När Fulvio berättade, blef han diktare.

Med en diktares visionära uppfattning återgaf han hvad han sett och erfarit under sina många resor; händelserna växte och förstörades, blefvo en länk i ett helt folks öde och historia.

Lucilla lyssnade under andaktsfull tystnad.

Endast hennes ögon, som liknade ett par vidöppna, nattsvarta blomkalkar hvilande på en speglande vattenyta, återgäfvos hvad som rörde sig i hennes själ.

Hon kände sitt bundna jag liksom frigöras, kände suset af vingar omkring sig, förstod att lifvet och tillvaron var någonting stort och underbart och härligt, icke blott en dröm under blommande oranger, icke blott en längtan mot ett fantasiens Fata Morgana.

Och Fulvio talade om sin konst, om de svårigheter han haft att bekämpa, om de segrar han vunnit, om arbetets lycka.

— Men jag! utropade Lucilla en dag — hvad kan jag åstadkomma? Jag duger till ingenting.

Fulvio kastade ifrån sig palett och penslar och vände sig om.

— Lucilla, sade han med dämpad stämma — kallar du det ingenting, att form och färg och linje i dig funnit den skönaste harmoni? Kallar du det ingenting, att en skapande konstnär ser en stolt och ren själ blicka sig till mötes i ditt ögonpar? Tror du — — —

— Håll, Fulvio, håll! Lucilla tryckte handen mot sitt våldsamt klappande hjärta. Hvarje blodsdroppe i hennes ådror brände som eld. Hon hade med ens förstått, att hon älskade Fulvio och att hennes kärlek var besvarad.

Under några ögonblick var det dödostygt i den stora ateljén.

Lucilla lät handen långsamt falla utefter sidan och drog ett djupt andedrag. Med en stolt och ädel åtbörd höjde hon därefter sina sköna armar och bredde ut dem.

— Fulvio, jag älskar dig, sade hon stilla.

Fulvio hade blifvit dödsblek.

Ofrivilligt gjorde han en rörelse fram emot den öppnade famnen, men ryckte tillbaka.

— Ve mig, hvad har jag gjort! Jag är ju icke en fri man.

I detsamma öppnades dörren af Lucillas föräldrar, som kommo att hämta sin dotter.

De blefvo stående stumma ett ögonblick och sågo från den ene till den andre.

— Niding! Och åt dig hade vi anförtrott vår dotter.

YTTRE SKADOR.

Såsom smärtstillande medel vid yttre skador samt motverkande svullnad och inflammationer

anses Salubria oombärligt af alla som lärt känna det och vid inköp icke låta förläda sig att i stället för originalfabrikatet emottaga undermåliga efterpångar

Salubria tillhandahålles i Parfym-, Specieri- och Färgaffärer. Parti hos Geijer & Co, Stockholm.

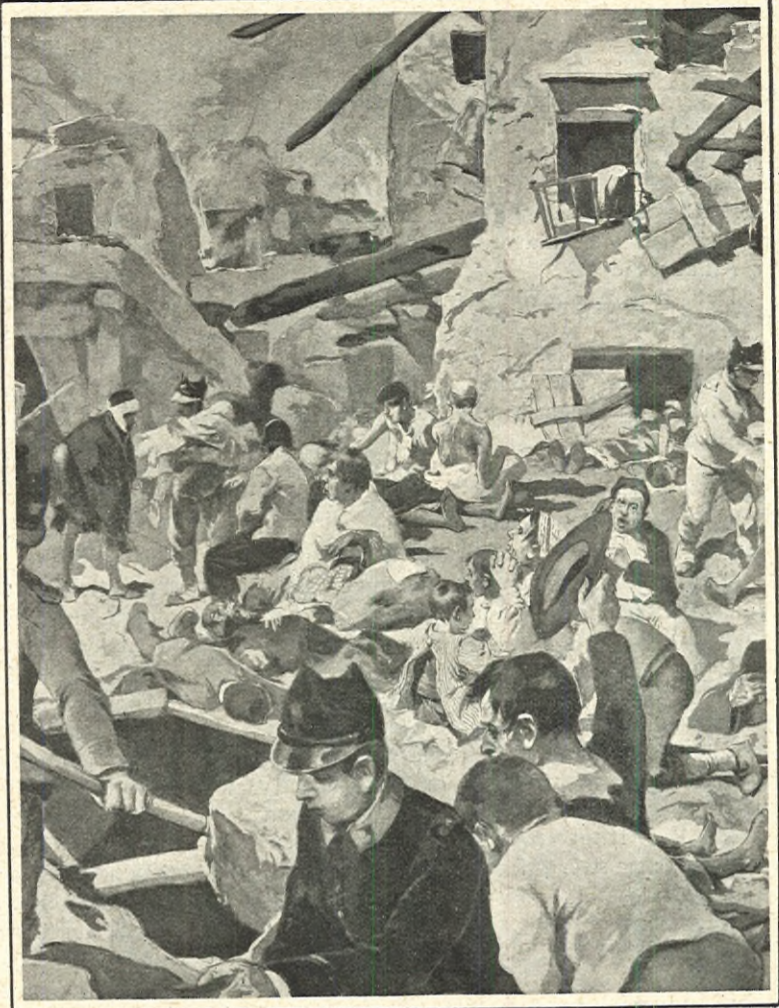
IDUNS MODELLKATALOG

Oombärlig för alla sömmerskor och för alla hem. Fyra rikhaltiga säsonghäften årligen. Kolorett omslag. Prenumerationspris 2.20 för helt år — 60 öre pr häfte.

En berättelse från jordbäfningslandet

för Idun

af
**Astrid
Ahnfelt.**

Bland jordbäfnings offer.

komma där att få följa henne från själfva olyckans brännpunkt Messina ombord på ett af undsättningsfartygen med dess växlande typer af läkare och frivilliga, sårade och flyende, vidare till den provisoriska tältstaden i Scilla och till Neapels sjukhus och kliniker. Deras hjärtan komma att få blöda med de olyckliga, men också att fröjas öfver de skatter af själförglömmelse och stoicism, som kärleksömmande och hjältemodiga medmänniskor — från de högst uppsatta med landets korungapar i spetsen till den enkla sjukvårdssystemen eller soldaten i ledet — lade i dagen. Till hvilken grad den svenska deltagarinnan-författarinnan under dessa ojämfoligt kräfvande förhållanden hedrade sig själf, sitt kön och sitt land, framgår otvetydigt af det telegram, hon efter expeditionens afslutande mottog från dess ledare, och hvilket hon i sin blygsamhet ingalunda själf meddelat oss, men som vi tack vare hennes i Stockholm bosatta moder äro i tillfälle här afslutningsvis återge: "Återkomna till Foggia, sända vi vår första tanke med tacksamhet till Eder, som stod för oss som barmhärtighetens symbol där nere bland sammanstörtande städer. Vördnadsfulla hälsningar från Castellino och öfriga deltagare."

Lucilla gjorde en så häftig rörelse, att guldmynten omkring hennes hals klingade och purpurlöjan lossnade och sjönk lik en blodvåg mot marmorgolfvet.

— Smäda honom icke! Fulvio, hör icke på dem!

— Du tiger, min dotter! ropade fadern med hotande stämma.

Därefter vände han sig återigen mot sin bleke halfbroder.

— Kan du aflägga en dyr och helig ed på att intet ondt vederfarits min dotter?

— Endast min är skulden, svarade Fulvio med kväfd stämma. Men frukta icke! Alltför högt ärar och aktar jag din dotter för att ha glömt, att jag icke är en fri man.

— Jag betraktade dig som hennes andre far, jag trodde icke, att vakt var nödvändig.

Fulvio hade kommit att åter bli herre öfver sig själf.

— Förolämpa icke henne och mig med ett dylikt uttryck, sade han lugnt. — Utan att vilja det har jag väckt kärleken i din dotters hjärta, och jag är färdig att försona min skuld med att försvinna ur hennes tillvaro. Vid hennes ålder glömmar man lätt.

— Glömm! utropade Lucilla och tog ett steg fram, trots moderns grepp om hennes handled.

— Skulle jag glömma dig! Antingen jag får återse dig eller icke, så är jag din för alltid!

Med dessa ord hade Lucilla liksom utestängt sig från den yttre världen. Det löfte hon gifvit omgaf henne med ett pansar af stål och skänkte henne den glada vissheten om en slutlig seger.

Hvad brydde det henne, att modern hundra gånger upprepade, att det var orätt att älska en annans man. Den orätten var större, att han skulle lefva i ett äktenskap, som alltid varit olyckligt. Förut hade modern icke nog kunnat beklaga Fulvio. Med ens blef det nu hans hustru, som blef den beklagansvärda varelsen och Fulvio den dömde.

Om modern gång på gång återvände till händelsen i ateljén, så iakttog fadern i stället en absolut tystnad i detta hänseende. Han härstammade från en gammal krigarätt och hade frivilligt valt sina faders yrke, och hvarje Baldi hade varit känd för att kunna betvinga kvinnonycker. Det var icke fara för att ett sexton-årigt barn skulle komma det ryktet på skam!

Men han hade icke räknat med den möjligheten, att hans egen oböjlighet kunde gått i arf till hans dotter.

Genom sin barndoms trogna vårdarinna, den sin härskarinna slafviskt hängifna gamla Costanziella, hade Lucilla lyckats få reda på att Fulvio alltjämt vistades i Messina, men att han aldrig visade sig ute och blott lefde för sitt arbete, som närmade sig sin fullbordan.

Sicilianarens förnämsta egenskap är den ädla och oböjliga stoltheten, sicilianskans underdånigheten inför den älskade.

Lucilla hade ärft sin fars oböjliga sinne, men det hindrade icke att hon beträffande Fulvio endast skulle vara den sig i allt fogande, hängifna, älskande kvinnan.

Icke ett steg skulle hon taga för att gå honom till mötes, men han skulle finna henne beredd att följa honom, när han komme att hämta henne. En jublande visshetskänsla sade henne, att den dagen icke var långt borta. — — —

Siciliens hulda beskyddare Febus hade sedan en tid bortåt gömt sitt strålände anlete bakom tätta, nedhängande slöjor, som kommo tårarne att drypa från blommor och blad och människorna att frysande sluta sig inne i sina bostäder. Etnas snöhöjlida topp var dold bakom mörka ovädersmoln, och havets vågor gingo höga och vreda.

Lucilla drömde att hon sträfvade upp mot toppen af ett högt berg. Det var icke Etnas topp hon försökte nå. Hennes väg gick icke öfver lava, det var icke snö, som skimrade i fjärran. Vägen gick i stället öfver doftande orangeblommor och på bergets krön reste sig ett bländhvitt marmortempel, öfvergjutet af solens strålar. Lucilla skyndade framåt med bevingade steg. Då hennes lätta fot nått fram till toppen, som förde upp mot templet, slogos båda dörrarna upp, och Fulvio stod där med utbredda armar.

— Lucilla, kom du då äntligen! ropade han. I detsamma vaknade hon och sträckte sig förgäfvos mot den undflyende drömbilden.

Det var visst ännu natt. Kanske kunde hon fortsätta den afbrutna drömmen. Hon slöt ögonen och beredde sig på att somna in på nytt, då hon fick känna bädden vackla till åt ena sidan. Förfärad grep hon krampaktigt tag i en af järnstängerna på sänggafveln. Var det jordbäfring?

Som svar på den ångestfulla frågan frambröt ett mångtusenstämmigt skri, hvilket tycktes uppfylla hela universum, och samtidigt ljud ett brakande dån, utgången ur jordens inandöme, och som steg och växte och tilltog i styrka, i doft hot, i fasansfull hemskhet.

Nu var det världens undergång! Nu skulle allt förintas, förgöras och förgås!

Hvarje husmoder **Barngarderoben** Hvarje sömmerska likaså.
bör prenumerera på **12 häften årligen.**

Pris för holt år 3 kr.; halft år 1:60 kr.
Lösennummer 30 öre.

Med en hisnande känsla sjönk Lucilla genom golvet, som öppnade sig, när tak och murar störtade samman.

Stönande suckar gång på gång och ljud af förtviflad gråt.

Hade icke världen gått under? Var hon icke själf död?

— Hvilka är det som gråter? Är det människor på jorden eller klagar och sörjer änglarna öfver Allfaders dom?

— Det är fruktförsäljerskan i jordvåningen med sina barn.

— ... Vi lefver då?

— Visst lefver vi, eccellenza, men hvem vet, om vi någonsin kommer lefvande ur den här grafven.

— Jag måtte ha svimmat. Jag hörde blott ett skri, ett tjut, ett dån ... och kände att jag sjönk. Sedan vet jag intet mer.

— Jag sof som bäst med barnen, fick knappast tid att anropa madonnan, innan vi kastades i en hög i det här hörnet. Och här får vi kanske svalta ihjäl ... De afbrutna suckarne och gråten började på nytt.

Lucilla kände sig för med handen. Det var ju i sin säng hon låg. Den hade då blifvit hennes räddning. Men föräldrarna och Costanziella? Hon började ropa dem högt vid namn, men intet svar kom. Voro de döda? Eller var hon blott för långt ifrån dem? Hade äfven deras rum sammanstörtat?

— Concetta!

— Eccellenza.

— Tror du, att jordbäfningen kräfter många offer?

— Nog lät det så på skriken.

Fulvio! ljöd det som ett ångestrop inom Lucilla.

— Fast det kan ju hända, att de mest skrek i rädsla. Men skakningen räckte hela fem pater noster. På den stunden kunde många hus instörta.

— Tror du inte, att vi kan söka oss fram till utgången? Jag vet ju inte om mina föräldrar lefver eller ej, jag vet ju inte om ... Hon hejdade sig.

— Nej, eccellenza, vi är alldeles instängda här. Jag har försökt, men vi sitter som i en rättfälla. Vi får ropa på hjälp, när det börjar bli ljust.

— Jag vill i alla fall försöka.

Trefvande sig för med händer och fötter gled Lucilla ned på marken. Först stötte hon emot Concetta och barnen, men sedan blott emot en trång ring af sammanträngda murar. Icke en springa, icke ett hål att upptäcka. Och ännu icke en strimma af börjande dagsljus. Skulle det någonsin bli dag på nytt? Skulle hon någonsin komma ut ur fängelset för att ila till Fulvios bostad?

Lucilla trefvade sig på nytt tillbaka till sin bädd. En dof förtviflan uppfyllde henne. Hon var ju lefvande, hon var ju oskadd, och hon kunde icke ila de sina, den älskade till hjälp —

— Mamma, det gör så ondt i axeln af en stor sten, som trycker på den.

— Knota inte, barn. Jag har det inte bättre själf.

— Men den skafver så.

— Knota inte, säger jag dig. Nu kan vi ha jämrat oss nog. Så fort det blir ljust ropar vi på hjälp.

Det blef tyst på nytt.

— ... Mamma, det gör så ondt ...

— Men mitt välsignade barn, jag kan ju inte ha er alla tre i famnen, och Tonio och Pietra sofver så godt. När ni alla tre jämrade och grät, jämrade och grät också jag, men när så

Tonio och Pietra helt lugnt somnade in, då förstod jag, att madonnan därmed ville ge mig ett löfte om bistånd. Jag fruktar inte längre för att vi skall svalta ihjäl här. Hjälpen kommer nog, om vi ha tålmod. Vänta litet ... försök att luta hufvudet mot min axel! Är det bättre nu?

— Ja, mamma.

Lucilla vaknade upp ur sin bedöfnig.

— Kan du nå min sängkant med handen, Concetta?

— Ja, eccellenza.

— Räck mig Tonio!

— Eccellenza, inte passar det sig ... i er fina säng.

— Seså, räck mig honom nu! Jag har rest mig upp på knä och kan inte länge stå ut med den ställningen för en bjälke, som jag stöter emot med hjässan.

Concetta räckte fram det sofvande barnet, och Lucilla lade det försiktigt ned i bädden.

— Nu Pietra!

— Eccellenza ...

— Inga invändningar!

Icke heller Pietra vaknade vid omflyttningen.

— Och nu, hvad är det du heter?

— Annunziata.

— Försiktigt, så att inte stenen faller öfver dig! Det går nog, om mamma lyfter. Har mamma lyft upp dig?

— Ja, eccellenza.

— Sätt nu foten på sängkanten! Såja, nu är också du ombord. Nu återstår blott Concetta, som kan hjälpa sig själf.

— Men, eccellenza ... Välsignade ... hvar skall ni få plats själf?

— Du och jag får sitta upprätt och så breder vi filten öfver barnen.

— ... Concetta ... gråter du nu? Du var ju så modig nyss. Men säg mig, tycker du inte att det för länge sedan borde vara ljus? Tror du inte golvet sjunkit vid stöten, så att de låga fönstren inte längre når upp öfver jordytan? Jag kommer nu också ihåg, att marken kändes mycket ojämn.

— Det var förut stora hål i golvet, eccellenza, men jag tycker nog, att det är länge vi suttit här.

— Jag försöker ropa på hjälp.

Lucilla samlade hela kraften af sin djupa, varma stämma, men ropen återstudsade mot de tjocka, sammanträngda murarne, och intet lifstecken kom från den yttre världen.

De sofvande barnen vaknade och skreko på vatten.

— Stackars mina små, vatten kan jag inte skaffa er och alla mina citroner och apelsiner och mandariner ligger ute i butiken och till butiken kan jag inte komma. Mamma skall försöka att ropa på hjälp.

Men inte heller Concettas, inte heller Annunziatas rop blefvo hörda. Rundt omkring rådde dödens tystnad.

— ... Får vi inget vatten, mamma?

— Barn, vi måste vara tålmodiga.

Lucilla satt och tänkte på att det icke blott var murar af sten, som störtat samman.

När hade hon någonsin förut ägnat den fattiga, stråfsamma frukthandlerskan en tanke? Alltsedan sin barndom hade hon varit van vid att se henne bakom sina fruktkorgar, men det hade aldrig fallit henne in att reflektera öfver hur tillvaron tedde sig för henne. Hon bildade blott en länk i den kedja, som omslöt Lucillas dagliga lif, hörde ihop med huset och trädgården och gatan, liksom dufvorna på terrassen, liksom hunden i sin koja.

Det var ju visserligen sant, att den rika familjen en trappa upp hade skänkt en penningesumma till änkan, när familjefadern i jordvå-

ningen helt hastigt gick bort, och Lucilla hade ibland roat sig med att dela ut karameller bland barnen, men hon hade aldrig känt dem vara hennes likar, hennes systrar och bröder.

Och nu! Ingen af dem var helt säkert hvarken snygg eller rentvättad, och ändå erfor hon inte en skynt af motvilja för att dela bädd med dem. Det var icke blott fasan för att vara ensam i detta fängelse, som närmade henne till dem, men hon började förstå och hålla af dem.

— Mamma, Toni ä' töstig! Nu skrek Tonio på fullt allvar, ackompanjerad af Pietras och Annunziatas snyftningar.

— Min egen tunga låder vid min gom, men äfven om en källa sprunge fram vid våra fötter. skulle jag inte behålla en droppe för mig själf Bed med mig, barn! Kanske sänder madonnan miraklet!

Lucilla kände, hur tandköttet började svullna och tyckte sig inte längre kunna stå ut med den olidliga törsten. Och så susade det så underligt i hufvudet. Tyst gråtande och önskande sig döden tusen gånger sökte hon stöd mot sänggafveln.

Återigen drömde Lucilla.

Hon fann sig stående på däck till en stor ångare, som låg förankrad ute på sundet. Hvita segel kommo och gingo, gled som stora, hvita fjärilar öfver en azurblå grund. En af dessa hvita, fladdrande fjärilar kom fram emot ångaren och slog ihop sina vingar vid fallreps-trappan.

Men det var ju Fulvio, som stod i framstäfven!

Och bakom skyntade föräldrarna, fadern med sina stränga krigardrag, modern med det milda uttrycket, som dock ibland kunde förbytas till ängslig misstänksamhet.

Lucilla ville skynda emot dem, men i det samma såg hon hafvets nyss så stilla vågor stiga i höjden och nästa sekund draga med sig ned i djupet både Fulvio och föräldrarna. Med ett skri kastade hon sig öfver relingen och sjönk sakta ned på hafsbotten.

Trefvande sig framåt med båda händerna började hon söka efter de förlorade, då ett starkt dån lät höra sig. Hennes fötter gäfvo efter och hon sjönk och sjönk och sjönk ... allt djupare och djupare ...

— ... Jämra er inte så, eccellenza. Jordstöten är redan öfver.

— ... Ännu kvar på jorden ... Concetta, hvarför blir det inte slut en gång?

— Jag tror på vår räddning, eccellenza.

(Forts.)

Gwens frågobyrå.

REDAN I SAMBAND med Gwens öfvertagande af vår modeafdelning "Från Rue de la Paix till Strandvägen" tillkännagäfvat vi, att vi lyckats med vår nya medarbetare träffa en öfverenskommelse, som ytterligare sätter läsekretsen i tillfälle att tillgodogöra sig hennes goda omdöme, erfarenhet och stora uppfinningsrikhet i allt, som gäller toalettens område, där hon är vår främsta svenska auktoritet. Dessa Gwens egenskaper ha våra läsarinor förofrigt helt säkert redan själfva konstaterat i de artiklar hon i Idun signerat med sitt kända märke. Vi påpeka ännu en gång, hurusom detta privilegium att korrespondera med Gwen i kvistiga smakfrågor och praktiska detaljfrågor är en alldeles särskild förmån för Iduns läsarinor, helt visst icke minst välkommen i de hem, där husmodern måste se till att få ut det mesta möjliga af den för hemmets försköning och den egna toaletten disponibla summan. Brevven adresseras till Gwen, Iduns redaktion, och måste åtföljas af dubbelt svarsporto.

Uppgif lifvidd (unser armarne), midjevidd och kjollängd erhåller Ni till Eder figur fullt tillförlitliga, moderna o. eleganta

Pappersmönster.

Erhållas omgående till nedanstående pris inom Sverige: Bluslif 40 öre, Kjolmönster utan släp 50 öre, Prinsessklädning 75 öre, Reformdräkt 75 öre, Barndräktmönster 50 öre, Kragmönster (Pellerin) 50 öre, Kappmönster 60 öre, Nationaldräktmönster 1 kr. Mönster kunna äfven beställas efter andra än våra modeller. Beställning skall då åtföljas af den modell som önskas. Priset är då dubbelt mot det vanliga.

Expedieras portofritt inom Sverige om rekvisition åtföljd af likvid insändes till Mästern Samuelsgatan 43, Stockholm

Iduns Mönsterafd.

Från Rue de la Paix till
Strandvägen.

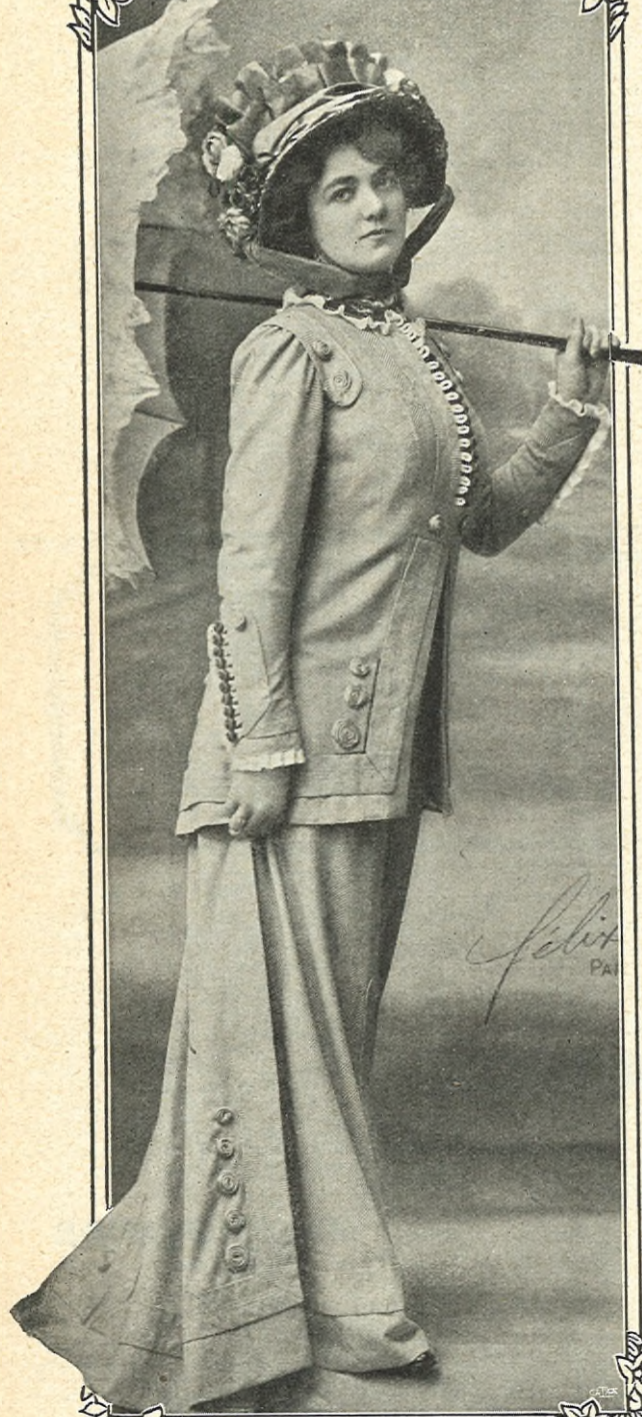
DET HAR, för att uttrycka mig riktigt koncist, inte hänt någonting "i modets värld", som tidningarna med geografisk noggrannhet kallar det. Och det är tydligen icke godt och nyttigt för modekröniköerna att gå lediga omkring, en egenskap, som de ju för öfrigt ha gemensamt med de allra flesta andra människor. För att fortfarande konsekvent komplettera likheten hitta de då på en massa dumheter, som de dessutom ta betalt för. Det senaste är att de profetera om våren och dess pånyttfödande inverkan på modernna. De påstå, att vi skola så småningom, få tolfmetersvida kjolar, långa getinglif och Gustaf den tredje eller rättare sagt hans frus panierer. Och detta utbroderas nu af en ledig och obesvärad värld på det kraftigaste, under det förmodligen damskräddarna hålla på med kompositioner af en åtsmitande och klädsam försynthet, hvilka komma att te sig ännu mer öfverraskande nya som relief mot de rokokokartade "blänkarne". Jag har egentligen talat om detta för att ni icke skall tycka att jag egenmäktigt håller er utom tidens mest allvarliga och karaktäristiska strömningar, därest er dagliga avisa i brist på annat klippt dessa sensationella nyheter. Något vidare allvar tror jag icke det är med dem. Visserligen har man redan sedan i höstas sett flere modeller, som haft ett panierliknande höftdraperi, men dessa ha varit fullkomligt åtsittande och fortsatt helt upp öfver bröstet, som något slags omskrifning af de så mycket använda långsjalarna. Och jag kan icke riktigt tänka mig att det skulle lyckas ens Redfern, som isynnerhet experimenterat med dessa former, att förmå oss att acceptera dem i någon större och mera extrem utsträckning. Vi få nog vidare kläder till våren, det behöfver man icke vara mycket fiffig för att spå, alla de mäktiga och talrika leverantörer, som det nuvarande summariska modet satt så godt som utanför marknaden, skola nog veta att tala vid höga vederbörande på lämpligt sätt, så att en slafvisk kvinnovärld ännu en gång skall veta att lägga sitt guld för deras fötter. Det är nämligen för dem ruinerande billigt att det är modernt att gå så godt som utan kläder, det ligger ju i öppen dag! Men nog kunna de få sina årsinkomster utan att vi behöfva springa omkring i spårvagnar och på tennisplanen med stora panierer!

Detta om morgondagens mod! Det nuvarande är som det varit sedan i höstas, utom att det varit underkastadt lagen om alltings föränderlighet med den omskrifningen att det endast förenklats sig själf, liksom utkristalliserat sitt väsens skelett. Jag kan icke minnas att "parisermodellerna" någonsin varit så summariskt enkla som just nu. Klädningar till bättre promenad och eftermiddagsbruk se ut som de allvarligaste prästrockar, de ha till och med från dessa bibehållit den långa knappraden fram. Det enda, som ger dem en mera frivol prägel, är dels plisséerna om hals och armar, alltid hvita, och så ibland de mycket flotta pälsbrämen nedtill på kjolen och i öfrigt där vederbörande kan ha råd att placera dem. Dessa dräkter se precis ut som de gamla engelska och franska gravyrerna från förra seklets början, vi ha ju under senare tider varit mycket litet vana vid pälsbräm och icke heller vid så enkla dräkter, de två faktorerna förenade komma oss att känna oss försatta utom vår egen tid. Aftonkläderna äro också enkla, men af en fatalt dyrbar enkelhet, alla Golkondas skatter tyckas framplockade för att placeras på deras broderier. Och fast de endast äro skickligt utförda imitationer kosta de i alla fall en hel del, isynnerhet om man skall betala den som utför arbetet. Gör man det själf, har man ju endast att räkna med materialkostnaden och den är icke större än att de flesta, som ha den erforderliga fliten, kunna ambitionera att öka elegansen af sina ljusa klädningar med det vackraste modet i vinter gifvit oss i detaljväg: broderierna, kombinerade af silke, metalltråd, paljetter, pärlor och stenar. Några slingmönster användas icke, endast de geometriska figurerna anstå denna orientalska prakt.

Det påstås att de tunga broderierna skola transferas på våra sommarklädningar (det är tretton grader kallt ute, så man är alldeles tvungen att tala om sommaren för att icke förfrysa, men omsätta i rustika segelgarnsbroderier på våra tunna klädningar. Det måtte allt komma att bli vackert! Det är i alla fall bra skönt att man först riktigt kan få tillfälle visa sin goda smak, när modernna bli riktigt fula, och dymedels till och med dra nytta af olyckan.

GWEN.

1. Modell Alphonsine. Stråhatt garnerad med svart sammet och plymer. 2. Modell Martial & Armand. Vårnyhet. Skräddardräkt af grått och hvitt ylle, garnerad med knappar, broderade i kalli och med plisséer af hvitt linne. 3. Modell Suzanne Blum. Beigefärgad halmhatt med rosaskiftande taft och två matt vinfärgade plymer. 4. Modell Redfern. Klädning af rosafärgad bengaline garnerad med guldbroderier på tyll.

Mönster till ofvanstående dräkter,
å 1:50 pr st., kunna erhållas från

Iduns Mönsterafdelning, Stockholm.

